

Er begrepene uforståelige, er faget det også

Håkon Huth

psykologstudent, 10. semester ved profesjonsstudiet i Oslo

Når jeg som har studert psykologifaget i fem år, synes det er vanskelig, virker det rimelig å tro at folk flest synes det er enda vanskeligere.

Jeg er både takknemlig for og enig i mye av det som trekkes frem i de to tilsvarene (Næss, 2021; Raabu, 2021) som kom i kjølvannet av teksten jeg skrev (Huth, 2021) om akademisk tåkeprat i aprilutgaven av tidsskriftet. Takk til forfatterne for å ha nyansert bildet. I det følgende kommer noen tanker rundt det forfatterne tar opp.

Når Næss synes det er problematisk å skille mellom god og dårlig fagformidling, blir jeg fristet til å formulere spørsmålet på en annen måte. Det er vanskelig å lage et objektivt skille mellom hva som er god og dårlig formidling. Spørsmålet bør heller være hva som er forståelig, og hva som er uforståelig formidling. Hva avsenderen måtte definere som forståelig, er egentlig ikke så relevant. Det er leseren av boken som avgjør.

Jeg er videre enig i innvendingen om at det er vanskelig for en foreleser å forsikre seg om at tilhørerne forstår. Det betyr allikevel ikke at man ikke bør forsøke. Noen forelesere stopper for eksempel opp og oppfordrer til diskusjon. Andre tar i bruk Kahoot, som hvis det ikke kun brukes i underholdningsøyemed, kan bidra til å gi foreleserne en tilbakemelding på om tilhørerne har fått med seg essensen av det de har prøvd å si. Andre igjen har benyttet seg av evalueringsskjemaer i slutten av en forelesning. Dette sikrer ikke at alle forstår alt, men det bringer oss muligens nærmere en felles forståelse.

Studentene har, som Raabu poengterer, også et eget ansvar. Jeg er som Raabu ikke i tvil om at den gemene hop og kanskje spesielt studenter vil dra god nytte av å tilegne seg nye ord og begreper. Studenter skal ikke forskånes for et vanskelig språk. Poenget mitt var ikke at jeg synes fagbegrepene er vanskelige, poenget mitt var at når nettopp jeg, som har studert faget i fem år, synes det er vanskelig, virker det rimelig å tro at folk flest synes det er enda vanskeligere. I siste rekke kan det tenkes at det mye omtalte gapet mellom forskning/akademia og klinikk gjøres mindre hvis vi oss imellom også benytter et enklere språk. Et av budskapene med min tekst er i så måte at vi studenter trenger gode rollemodeller når det kommer til å oversette fagspråket til et mer tilgjengelig språk. Ved at vi snakker mer forståelig oss imellom, kan vi komme i fare for å snakke forståelig overfor andre mennesker også. For hvis «begrepene er faget» (Raabu, 2021), og begrepene kun er forståelige for den indre krets, og ikke alltid det engang, er ikke da egentlig også faget vårt uforståelig?